

Amra Junuzović – Kaljić
Zastupnica NIP-a u Skupštini Kantona Sarajevo
Sarajevo: 05.05.2021. godine

Kanton Sarajevo
Vlada Kantona Sarajevo
Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo
Skupština Kantona Sarajevo
n/r: Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo
n/r: Sekretar Skupštine Kantona Sarajevo

Predmet: **Zastupnička inicijativa u vezi vakcinacije HPV (humanoga papiloma virusa)**

Poštovani,

U skladu sa članom 106. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 25/10, 14/11, 19/11, 7/12, 26/12), upućujem zastupničku inicijativu prema Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo za ažuriranje Programa imunizacije u Kantonu Sarajevo, uključivanjem dobrovoljne vakcine protiv Humanog papiloma virusa – HPV u Program.

Humani papiloma virus (HPV) nalazi se među najčešćim spolno prenosivim bolestima, sa globalnom prevalencijom od 11 do 12%. HPV infekcije direktno su povezane sa karcinomom cerviksa, vaginalnim karcinomom, karcinomom vulve, karcinomom penisa, orofaringealnim karcinomom i genitalnim bradavicama. Ova infekcija spada u seksualno prenosive infekcije, ali se ne prenosi isključivo spolnim odnosom, nego se može prenijeti i samo dodiranjem kože polnih organa. HPV virusi su veoma zarazni i infekcija se dobija najčešće odmah po započinjanju seksualne aktivnosti. Najviše infekcija se desi u starosnoj dobi od 20. do 25. godine i opada sa porastom godina života.

Vakcinacija protiv HPV infekcije je važna, jer se na ovaj način skoro sasvim sprečava nastanak karcinoma cerviksa i kondiloma (šiljatih polnih bradavica), a vakcinacija u velikoj mjeri štiti i od karcinoma vulve, vagine, penisa i anusa.

Od 2006. godine odobrena je primjena HPV vakcina u preko 160 zemalja i uvedena je u nacionalne programe imunizacije u najmanje 40 zemalja.

Uključivanje HPV vakcine kroz redovni Program imunizacije, seroprofilakse i hemoprofilakse, nije nužno da bude na nivou FBiH, nego je prijedlog da se kao Program dodatne imunizacije uvede u Kanton Sarajevo. Stručna preporuka: provesti vakcinaciju protiv HPV djevojčica u uzrastu 11-12 godina (po epidemiološkoj indikaciji), što ima uporište u podzakonskom aktu „Pravilnik o načinu sprovođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi“ (Službene novine FBiH br 22/79).

Obrazloženje:

Rak grlića materice je deveti najčešći uzrok smrti od malignoma u ljudskoj populaciji. Skoro svaka seksualno aktivna osoba je bar jedanput u životu bila zaražena nekim od tipova HPV. Vakcina protiv Humanog papiloma virusa je siguran, efikasan i kritičan korak u borbi protiv karcinoma materice. U BiH su registrovane vakcine protiv HPV – Gardasil i Cervarix.

U Kantonu Sarajevo u 2019. god. ukupan broj registrovanih malignih oboljenja, prema Izvještaju o bolestima i stanjima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti je iznosio 3934, sa stopom 93,6/100 000 stanovnika i prevalencom 0,9% unutar ukupne populacije. Obolijevanje od karcinoma grlića materice, je u porastu prema podacima ZZJZ KS (2015 god. 77, 2019. god 133 novih slučajeva).

Odluka o uvođenju nove vakcine u Program imunizacije otvara mnoga pitanja u određivanju prioriteta ulaganja u zdravstveni sektor. Izazov je potrebno sistemski rješavati kako bi se odgovorilo na ključna pitanja i osigurala najbolja usluga na prikladan, pristupačan i isplativ način. Pored izrade programskog dokumenta zasnovanih na dokazima, ovo podrazumijeva čitav opseg aktivnosti:

- donošenje odluke o implementaciji programa HPV vakcinacije od strane donosioca odluka uključujući odluku o finansiranju (u skladu sa mogućnostima);
- dodatne obuke zdravstvenih radnika ;
- komunikacijsku i društvenu kampanju zagovaranja i podizanja svijesti o važnosti primarne prevencije – uvođenja vakcinacije.

S poštovanjem,

Amra Junuzović-Kaljić
Zastupnica NIP-a u Skupštini Kantona Sarajevo